

FORSKNING : FRILUFT

STJØRDAL 18-19/11/98

FRA FRILUFTSLIV TIL NATURLIV

✓/Øystein Dähle, leder DNT

FORSKNING OG FRILUFTSLIV

- ① MOTIVASJON FOR FRILUFTSLIV, VERDIGRUNNLAG
- ② FRILUFTSLIV - OPPVEKST
- ③ FRILUFTSLIVETS PÅVIRKNING PÅ NATUR
- ④ NATUR PÅVIRKER MENNESKENE
  - OPPLEVELSE
  - GLEDE
  - HARMONI
  - HELSE
  -
- ⑤ FRILUFTSLIV SOM STRATEGISK METODE FOR ØKT MILJØBEVISSTHET

OVERGÅNDE TØRINGER

FRILUFTSLIV ER EN SAMFUNNISAK !

• FRILUFTSLIV - EN VEI MOT BÆREKRAFTIG FORBRUK

PÅ DET STADIUM DEN INTERNASJONALE DEBATTEN BEFINNER SEG SYNES EN AVMATERIALISERING AV SAMFUNNSUTVIKLINGEN Å AVTEGNE SEG IKKE BARE SOM ØNSKELIG MEN PÅKREVET. I DET PERSPEKTIVET VIL OPPLEVELSE MED BESKJEDEN RESSURSINNSATS VÆRE ET ØNSKEMÅL

FRILUFTSLIV ER ETT SVAR

• FRILUFTSLIV, HELSE OG TRIVSEL

DET ER LOGISK, - OG ANSVARLIG-, AT MILJØRELATERTE HELSEPROBLEMER GIR MYE OPPMERKSOMHET. MEN DET ER IKKE NOE MINDRE LOGISK, - OG MINST LIKE ANSVARLIG-, Å GI OPPMERKSOMHET TIL MILJØRELATERTE HELSECODER.

FRILUFTSLIV ER ETT SVAR

• FRILUFTSLIV I FORHOLD TIL UTVIKLINGSTREKK

URBANISERING

KOMMERSIALISERING AV FRITID

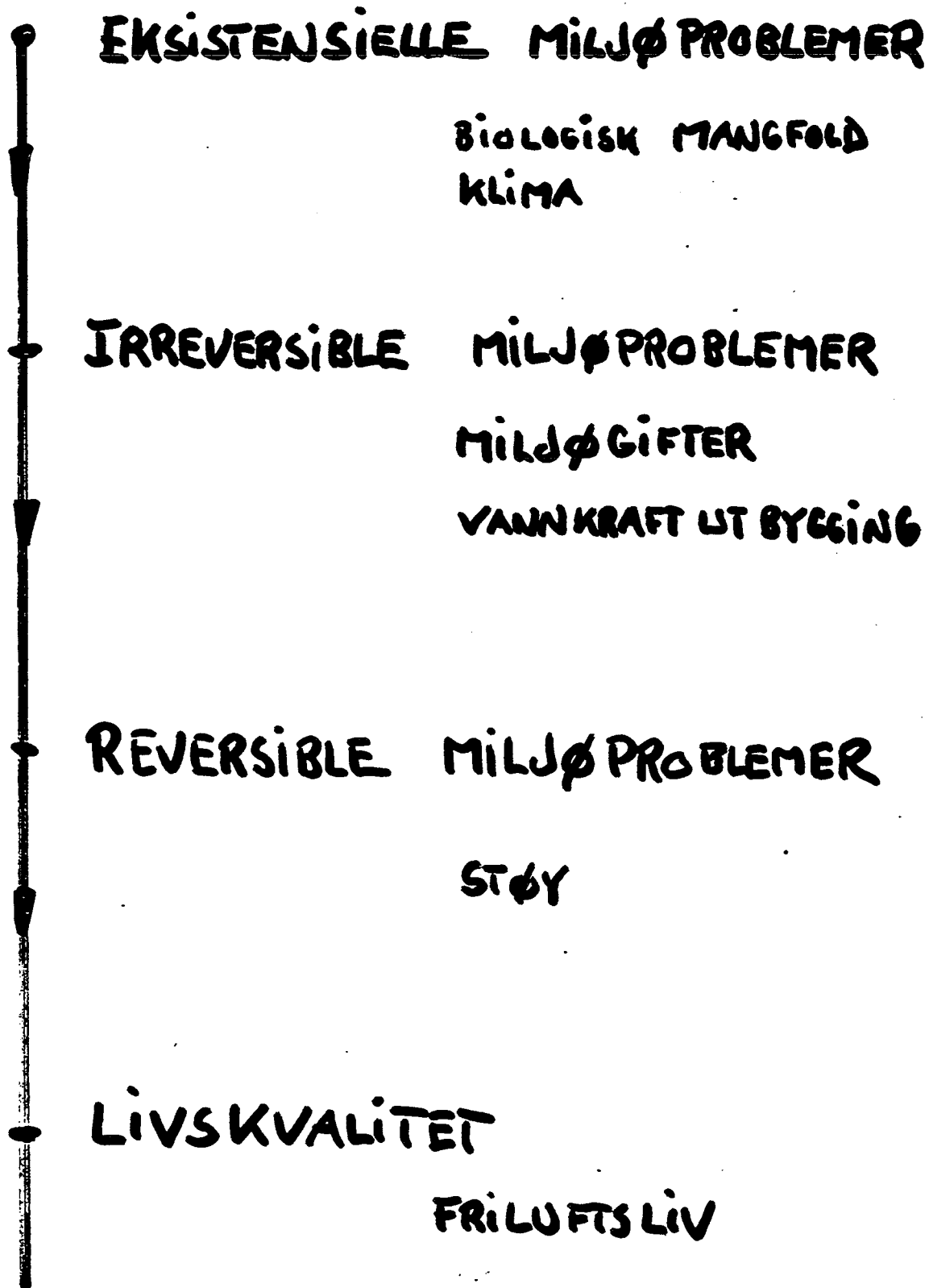
FRILUFTSLIV ER SVARET !

FRILUFTSLIV [st. meld 58]

- FRILUFTSLIV STÅR FREMDELES STERKT SOM FRITIDSAKTIVITET, MEN MANGEL PÅ NATURKONTAKT I HVERDAGEN KAN FØRE TIL AT EN ØKENDE ANDEL AV BEFOLKNINGEN IKKE TILENER SEG GRUNNLEGGENDE KUNNSKAPER OG FERDIHETER FOR Å OPPTRE ANSVARSFULLT I NATUREN
- ENDRINGER I UNGDOMMENS FRILUFTSLIV KAN TYDE PÅ AT VI ER PÅ VEI FRA ET TRADISJONELT FRILUFTSLIV MED VENT PÅ HØSTING OG NATUROPPLEVELSE, TIL ET MER SPORTSPREGET FRILUFTSLIV HVOR NATUREN I STØRRE GRAD BENYTTES SOM ARENA FOR PERSONLIG UTFOLDELSE. DETTE KAN FORSTERKE FREMMEDGJØRING I FORHOLD TIL NATUREN OG PÅ SIKT PÅVIRKE BEFOLKNINGENS NATURSYN OG FORVALTNING AV NATURRESSURSERNE
- DET TRENGS BEDRE DOKUMENTASJON AV DEN SAMFUNNSMESSIGE BETYDNING AV FRILUFTSLIV, IKKE MINST I FORHOLD TIL SPØRSMÅL KNYTTET TIL
  - BARNES UTVIKLING OG
  - FOLKES HELSE.

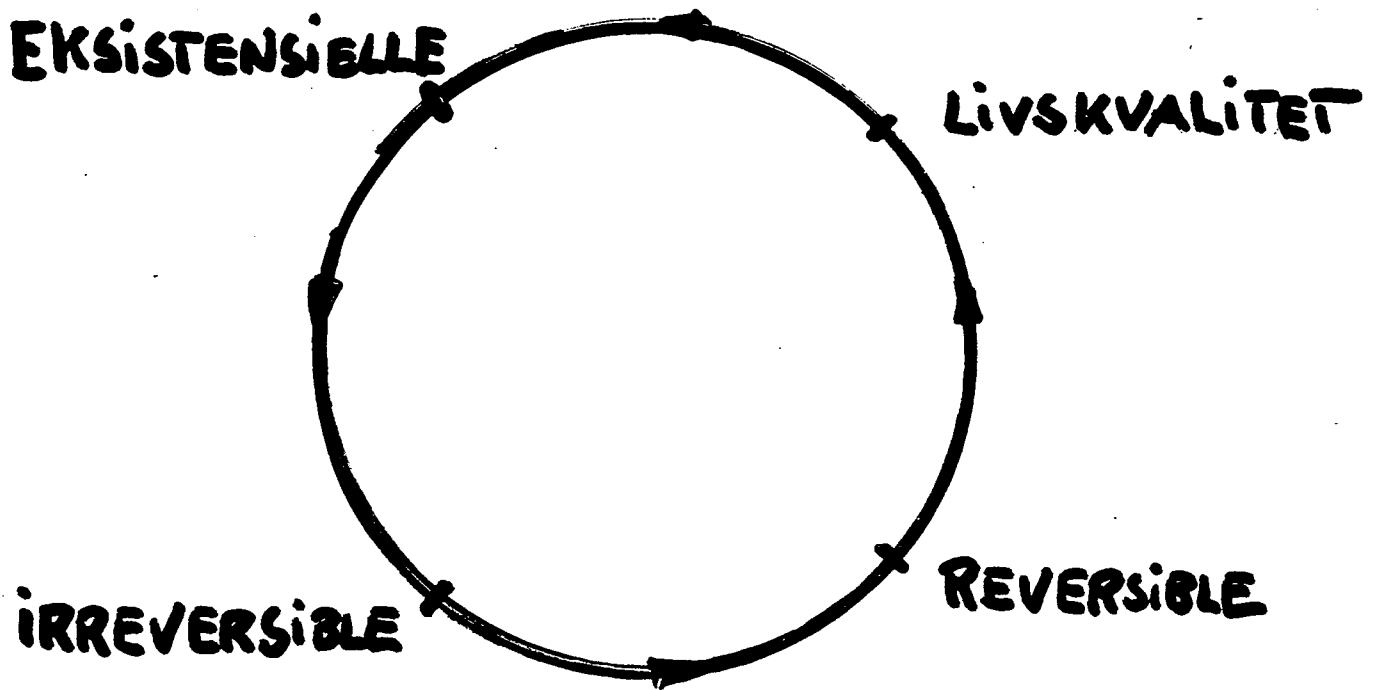
STORTINGSMELDING 58

PRIORITERINGSAKSE

NY MÅTE Å TENKE PÅ

PRIORITERING

PROBLEMSTILLINGER

- GRUNNLAGEET FOR TRADISJONELT FRILUFTSLIV UNDERGRAVES AV ØKET KJØPEKRAFT OG SIVILISASJONS PRESS
- LANDBRUKSPOLITIKKEN SVÆKKER ØKONOMISK GRUNNLAG FOR MATPRODUKSJON I UTKANT-NORGE OG TVINGER FRAM TILDELS UHELDIG KOMMERSIALISERING AV UTMARKRESSURSER
- URBANISERING AV ADFERD
URBANISERING AV NATURGRUNNLAG
- NATUREN MÅ IKKE BLI IDRETTSBANE, —
ELLER VAREMESSE
- VERDIVURDERING AV NATUREN, —
RESSURS ØKONOMIENS UTMULIGE OPPGAVE
- SPREDNING ELLER KONSENTRASJON AV TRAFIKK, SONERING, KANALISERING

FELLES UTFORDRINGENE, - OG MULIG STRUKTUR FOR MENINGSUTVEKSLING

1. KOMMERSIALISERING AV TILVEREISEN OG OVERTALLIGE VALGMULIGHETER. VI NARRER TIL Å TRO AT LIVET ER ET ENESTE STORT UNDERHOLDNINGS PROSJEKT
2. MESTRINGSKAPET, - ELLER AVVIKET MELLOM DET SOM KREVES OG DET MAN ER I STAND TIL Å UTRETTE
3. FYSISK FORFALL, SÆRLIG BLANDT BARN OG UNGE, BARNDOMMEN ORGANISERES BORT OG BARN AKTIVERES TIL PASSIVITET. FRILUFTSLIV KAN VÆRE LØSNINGEN
4. FORHOLDET BY/LAND KOMPLISERES AV UTILSIKTEDE KONSEKVENSER AV SENTRAL NATURFORVALTNING. KRITISK DILEMMA KREVER OMTANKE OG VILJE TIL NYTENKNING
5. BEHOV FOR Å REVITALISERE FORHOLDET MELLOM MENNESKE OG NATUR. DERSOM VERDIER ER FORHOLD AV BETYDNING I DEN ENKELTES OG SAMFUNNETS LIV, ER ET SVEKKET FORHOLD TIL NATUREN ET VESENTLIG VERDITAP. FRILUFTSLIV ER LØSNINGEN!
6. VERDIER HAR DET FELLES MED HELSE AT DET ER FØRST NÅR DE SVEKKES AT DE KOMMER PÅ DAGSORDENEN

VERDIKOMMISSIONEN UTFORDREB
MANGE AKTØRER, ORGANISASJONER
OG INSTITUSJONER

DEN NORSKE TURISTFORENING
UTFORDRER VERDIKOMMISSIONEN :

LØFT FORHOLDET MENNESKE/
NATUR OPP DIT DET HØRER
HJEMME I VERDIHIERARKIET

BARN ER FREMTIDEN [∇]

ELLER : ELEVEN ER ALLTID UNG

DET ER ET MÅL FOR SKOLEN Å VISE ELEVENE HVORDAN MENNESKETS SØKEN ETTER KUNNSKAP OG INNSIKT PÅ ULIKE OMRÅDER, — I NATUREN, I MENNESKELIVET OG I SAMFUNNSLIVET —, I HISTORIE, SPRÅK, KUNST OG TEKNIKK, HAR SKAPT VERDIER AV VARIE KARAKTER.

DEN SPØRRENDE OG SYSTEMATISKE TILNÆRMINGEN TIL ULIKE FENOMENER OG HENDELSER I TILVÆRELSEN KJENNETEGNER DETTE ARBEIDET.

ELEVENE MÅ FÅ HJELP TIL Å SE HELE VÅR KULTURARV I SAMMENHENG, SLIK AT DE FÅR EN KLARERE FORSTÅELSE AV SEG SELV I DEN KULTUR OG DET SAMFUNN DE LEVER I.

DET MÅ VÆRE ET MÅL FOR SKOLENS VIRKSOMHET AT ELEVENE SKAL LÆRE Å TA ANSVAR FOR SEG SELV, SITT FORHOLD TIL ANDRE MENNESKER, OG IKKE MÍNST DET MILJØ DE FERDES I

VEIEN ER MÅLET, LYKKE ER ENMELHET

SAMHØRIGHETEN OG SAMSPILLET MELLOM MENNESKE OG NATUR ER ET VIKTIG TEMA FOR LÆRING. ELEVENE MÅ TILEGNE SEG FORTROLIGHET TIL FRILUFTSLIV [NATURLIV], FORSTÅELSE FOR AKTIVT NATUR- OG MILJØVERN OG IKKE MÍNST FORSTÅELSE FOR VÅRT FORVALTERANSVAR FOR NATUREN

LÆRESTOFFET BØR PEKE PÅ POSITIVE MULIGHETER I FREMTIDEN, OG FREMME ELEVENES ENGASJEMENT OG ANSVAR FOR LT VIKLINGEN. SAMTIDIG BØR DET HJELPE ELEVENE TIL Å SE FORBINDELSESLEDDER MELLOM FORTID, NÅTID OG FREMTID, OG STYRKE FORSTÅElsen FOR AT FELLES INNSATS ER NØDVENDIG FOR Å MØTE LT FORDRINGENE I FREMTIDEN

HVA ER EKTE NATUROPPLEVELSER?

VI HAR LYKKESS NÅR ALLE KAN
OPPLEVE FRILUFTSLIVET OG NATUR-
OPPLEVELSEN SOM EKSKLUSIV, NÅR
ALLE KAN OPPLEVE Å VÆRE ALENE
MED NATUREN, - OG PÅ TALEFOT

STILLHET ER VERNEVERDIG

I NORGE ER FRILUFTSLIVSTRADISJONEN
IDEOLOGISK FORANKRET I DET ENKLE
FRILUFTSLIV MED BESKJEDEN FYSISK
TILRETTELEGGING OG MODERAT RESSURSBRUK

MODERNE TILRETTELEGGING KAN
KARAKTERISERES SOM NATURNÆR
SMÅSKALATURISME

DET ER NATURLIGVIS IKKE NOE SYNDIG
I Å TJENE PENSER, MEN HER I LANDET
ER IKKE ALLEMANNSRETTE TIL SALGS!